

Bekendtgørelse om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre

I medfør af § 17, stk. 3, § 35, § 39, § 43, § 49, § 49 c, stk. 1, og § 84 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. december 2017, som ændret ved lov nr. 1543 af 19. december 2017 og lov nr. 700 af 18. juni 2018, fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1 – Område

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre.

Stk. 2. Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler, bekendtgørelsen om arbejdets udførelse og bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde.

Stk. 3. Følgende bestemmelser gælder også for arbejde omfattet af § 2, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø, og arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver: §§ 5-10, stk. 1 og 2, §§ 11-14, § 16, § 22 og §§ 24-25.

Kapitel 2 – Leverandører

§ 2. Den, der producerer materialerne, skal sørge for, at de ved levering er forsynet med:

- 1) Handelsnavn/typebetegnelse.
- 2) Relevante håndteringsregler for sikker håndtering af produkterne.
- 3) Henvisning til brugsanvisning, der skal indeholde oplysninger om sundhedsmæssige risici og sikkerhedsforanstaltninger, der skal træffes i forbindelse hermed, herunder hærdningsprodukters og imprægneringsoliens eventuelle sundhedsmæssige egenskaber.

Stk. 2. Den, der leverer materialerne, skal sørge for, at der foreligger brugsanvisninger, jf. stk. 1, nr. 3.

§ 3. Ved levering skal emballering af de færdige materialer være foretaget således, at støvafgivelse fra materialerne modvirkes.

Kapitel 3 – Arbejdspladsvurdering

§ 4. Ved arbejde omfattet af denne bekendtgørelse gælder reglerne om arbejdspladsvurdering i kapitel 3 i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre, som kan klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP-forordningen), skal arbejdspladsvurderingen ajourføres ved enhver ændring i forholdene, der kan få indvirkning på de ansattes udsættelse for sådanne mineralfibre.

Kapitel 4 – Planlægning m.v.

§ 5. Den, der planlægger og udformer projekter, hvori isoleringsarbejde med materialer indeholdende syntetiske mineralfibre indgår, skal planlægge således, at der kan anvendes standardiserede materialer i så stort omfang, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

§ 6. Den, der planlægger isoleringsarbejde omfattet af § 20, skal i det omfang, de har mulighed for det, planlægge således, at der ikke foregår andet arbejde samtidigt, jf. § 21.

§ 7. Hvis det er muligt at vælge mellem forskellige mineraluldsprodukter der opfylder de tekniske krav, skal projekterende, rådgivende og arbejdsgivere, når de vælger, vælge produkter, der formindsker afgivelsen af støv og fibre på arbejdspladsen, fx ved at anvende produkter, der kræver mindst mulig tildannelse, samt med imprægnering, forsegling o.l.

§ 8. Projekterende, rådgivende og arbejdsgivere skal i det omfang, de har indflydelse herpå, planlægge arbejdet på projekter, hvori arbejde med isoleringsmaterialerne indgår således, at mindst muligt arbejde forekommer over hovedhøjde og mest muligt før rum og konstruktioner færdiggøres og tillukkes.

Kapitel 5 – Almindelige bestemmelser

§ 9. Mineraluldsprodukter skal oplagres, pakkes ud og øvrigt håndteres på en sådan måde, at udvikling af støv fra produkterne undgås eller begrænses til et minimum.

§ 10. Arbejdet skal tilrettelægges og udføres på en sådan måde, at det i videst muligt omfang sikres, at personer på arbejdspladsen og i omgivelserne ikke udsættes for eller kan blive udsat for støv fra syntetiske mineralfibre.

Stk. 2. Antallet af personer, der udsættes for eller kan blive udsat for støv fra syntetiske mineralfibre skal begrænses til et minimum.

Stk. 3. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen, jf. § 4, at der er risiko for de ansattes sikkerhed ved montering og nedrivning af mineraluld, som kan klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter CLP-forordningen, må arbejdet kun udføres på arbejdspladser, som er effektivt adskilt fra andre arbejdspladser. Kun ansatte, hvis arbejde gør det nødvendigt, må have adgang til disse områder.

§ 11. Der skal anvendes arbejdsmetoder og værktøj, der begrænser støvudviklingen mest muligt. Værktøj, der frembringer støv med indhold af syntetiske mineralfibre, må kun undtagelsesvis anvendes. I disse tilfælde skal værktøjet være forsynet med effektiv afsugning.

§ 12. Hvis arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre udvikler støv eller anden luftforurening, skal dette så vidt muligt imødegås på udviklingsstedet eller fjernes.

Stk. 2. Ved arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre, som kan klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter CLP-forordningen, skal udvikling af støv eller anden luftforurening fra mineralulden, herunder støv eller anden luftforurening fra arbejdsprocesser, skal så vidt muligt anvendes procesudsugning, der er egnet til at fjerne forureningen på det sted, hvor den udvikles.

§ 13. Tekniske anlæg og ventilationssystemer, der anvendes ved arbejde med mineraluld, som kan klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter CLP-forordningen, skal forsynes med kontrolanordninger, der angiver og alarmerer ved utilstrækkelig funktion.

Stk. 2. I tilknytning til overvågningen skal der være udarbejdet instruktion, der angiver hvilke forholdsregler, der skal følges ved unormale driftsforhold og ved uheld.

§ 14. Arbejdspladsen skal holdes ren, bl.a. ved, at spild og affald løbende skal lægges i egnede affaldsposer eller lignende.

Stk. 2. Indendørs rengøring skal ske ved mindst mulig støvafgivelse, og må ikke ske ved tørfejning.

Stk. 3. Rengøring må ikke ske med trykluft, jf. dog § 25.

§ 15. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen, jf. § 4, at der er risiko for de ansattes sikkerhed eller sundhed, skal arbejdspladser og områder, hvor der arbejdes med montering af nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre, som kan klassificeres kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter CLP-forordningen, eller er risiko for udsættelse mineraluld i den kategori, være afgrænset og mærket med passende advarsels- og sikkerhedsskiltning, herunder med skilte om rygeforbud.

§ 16. Ved arbejde omfattet af denne bekendtgørelse skal der anvendes egnede personlige værnemidler, hvis arbejdet ikke på anden måde kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Personlige værnemidler må ikke bæres under spisepauser.

Stk. 3. Personlige værnemidler skal opbevares adskilt fra andet tøj.

Stk. 4. Når personlige værnemidler skal til destruktion eller rengøring, skal de opbevares og bortskaffes i lukket emballage, mærket som angivet i bilag 3 i bekendtgørelsen om foranstaltninger til forebyggelse af kræft risikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Stk. 5. Rengøring af personlige værnemidler skal foregå særskilt med udstyr egnet til formålet.

Stk. 6. For brugen af personlige værnemidler ved det omhandlede arbejde gælder i øvrigt bestemmelserne i bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler.

Kapitel 6 – Oplæring og instruktion

§ 17. Udover den instruktion, der skal gives, efter § 18 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, skal arbejdsgiveren sikre, at enhver ansat, som har risiko for at blive udsat for syntetiske mineralfibre som følge af montering og nedrivning af isoleringsmaterialer, modtager en effektiv og tilstrækkelig oplæring og instruktion efter § 23 i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre, som kan klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter CLP-forordningen, skal oplæring og instruktion ske efter reglerne i § 16 i bekendtgørelsen om foranstaltninger til forebyggelse af kræft risikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

§ 18. Arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte har adgang til og er bekendt med brugsanvisningen fra leverandøren, jf. § 2.

§ 19. De ansatte skal under arbejdet have adgang til håndvask eller lignende vaskemulighed.

Kapitel 7 – Særlige bestemmelser

§ 20. Ved særligt støvende arbejde, fx ved nedrivning af gammelt isoleringsmateriale og isolering på vanskeligt tilgængelige steder, bl.a. skunkrum og andre snævre rum med dårlig ventilation, finder §§ 21-25 tillige anvendelse.

§ 21. Andre beskæftigede end de, der udfører isoleringsarbejde eller nødvendigt arbejde i forbindelse hermed, må ikke opholde sig så nær arbejdet, at der er risiko for deres sikkerhed og sundhed, som opstår eller kan opstå som følge af udsættelse fra de syntetiske mineralfibre.

Stk. 2. Hvis arbejdet ikke uden urimelige merudgifter eller ulemper kan tilrettelægges som angivet i stk. 1, skal der benyttes tilstrækkelige personlige værnemidler.

§ 22. Forureningen skal søges fjernet på det sted, hvor den opstår, normalt ved hjælp af mekanisk ventilation.

Stk. 2. Hvis det undtagelsesvis ikke er muligt at fjerne luftforureningen efter stk. 1, skal der anvendes særligt støvafvisende arbejdstøj, hovedbeklædning samt egnet åndedrætsværn.

§ 23. De ansatte skal have adgang til omklædning og adskilt opbevaring af gangtøj og arbejdstøj samt brusebad med varmt vand.

Stk. 2. Stk. 1 anses for opfyldt, hvis

- 1) de krævede faciliteter enten findes på arbejdsstedet, indrettet i egnede lokaler, som stilles til rådighed under arbejdet, eller
- 2) etableres på arbejdsstedet i skurvogne eller lignende, eller
- 3) findes til rådighed på et af arbejdsgiveren etableret samlingssted, udgangssted eller lignende, forudsat at dette er i passende nærhed af arbejdsstedet.

§ 24. Som supplement til rengøring, jf. § 14, skal støvudsættelsen på arbejdsstedet formindskes mest muligt, fx ved støvsugning, vandforstøvning eller lignende.

§ 25. Hvor det af tekniske årsager er nødvendigt at gøre rent med trykluft, skal følgende betingelser være opfyldt:

- 1) Der skal anvendes særligt støvafvisende arbejdstøj, hovedbeklædning, øjenværn samt egnet åndedrætsværn.
- 2) Andre end de beskæftigede må ikke opholde sig så tæt på arbejdspladsen, at de kan blive udsat for sundhedsskadelig påvirkning.
- 3) Der skal på arbejdsstedet være adgang til omklædning og adskilt opbevaring af gangtøj og arbejdstøj samt brusebad med varmt vand.
- 4) Efter anvendelse af trykluft skal det nedblæste materiale opsamles.

Kapitel 8 – Arbejdsmedicinske undersøgelser m.v.

§ 26. Arbejdsgiveren skal føre en ajourført liste over de ansatte, der efter arbejdspladsvurderingen, jf. § 4, vurderes at kunne være udsat for risiko som følge af arbejde med montering og nedrivning af mineraluld, som kan klassificeres kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter CLP-forordningen. Hvis det er muligt, skal listen indeholde en angivelse af påvirkningen.

Stk. 2. De ansatte har adgang til de oplysninger, der for deres egen person er indført i listen. De ansatte og deres repræsentanter inden for virksomheden har adgang til de kollektive og anonyme oplysninger i listen.

Stk. 3. På forlangende skal listen, jf. stk. 1, udleveres til Arbejdstilsynet.

Stk. 4. Oplysningerne om den enkelte ansatte skal opbevares i 40 år efter, at risikoen er ophørt. Ved virksomhedsophør skal listen sendes til Arbejdstilsynet.

§ 27. Arbejdsgiveren skal sikre, at ansatte, der efter virksomhedens arbejdspladsvurdering, jf. § 4, vurderes at kunne være udsat for risiko for påvirkning fra mineraluld, som kan klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter CLP-forordningen har adgang til før udsættelsen og

herefter med regelmæssige mellemrum at få foretaget en arbejdsmedicinsk undersøgelse efter reglerne herfor i bekendtgørelsen om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om arbejdsmiljø.

Kapitel 9 – Dispensation og klage

§ 28. Direktøren for Arbejdstilsynet kan i særlige tilfælde tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt.

§ 29. Afgørelser truffet af Arbejdstilsynet efter denne bekendtgørelse kan påklages til Arbejdsmiljøklagenævnet efter § 81 i lov om arbejdsmiljø.

Kapitel 10 – Straf

§ 30. Medmindre højere straf er forskyldt efter lov om arbejdsmiljø eller anden lovgivning straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år den, der

- 1) overtræder §§ 2-27,
- 2) ikke efterkommer påbud eller forbud, der er meddelt i henhold til bekendtgørelsen, eller
- 3) tilsidesætter vilkår for godkendelser eller tilladelser i henhold til bekendtgørelsen.

Stk. 2. For overtrædelse af §§ 2-27 kan der pålægges en arbejdsgiver bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. Det er en betingelse for bødeansvaret, at overtrædelsen kan tilregnes en eller flere til virksomheden knyttede personer eller virksomheden som sådan. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 11 – Ikrafttræden

§ 31. Bekendtgørelsen træder i kraft den [...].

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. nr. 344 af 9. juni 1988 om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer indeholdende syntetiske mineralfibre ophæves.

Arbejdstilsynet, den [...]

Søren Kryhmand/Katrine Krone